

Dimocarpus longan Lour. subsp. *malesianus* Leenh.

ลำไยป่าใบขน วงศ์ SAPINDACEAE

ชื่อพื้นเมือง :

ไม้ต้น

ไม้ผลัดใบ สูงได้ถึง 30 ม. เรือนยอดกลมแน่น เปลือก เรียบหรือแตกเล็กน้อย ใบ ยาว 28-50 ซม. ใบประกอบแบบขนนกปลายคี่มีใบย่อย 2-4(6) ใบ กว้าง 4-12 ซม. ยาว 10-35 ซม. รูปรี พบน้อยรูปไข่ ขอบเรียบ กิ่งอ่อนมีขนแน่นสีทอง ใบแก่เนื้อ คล้ายหนัง เขียวเข้มเป็นมันด้านบน สีอ่อนกว่าด้านล่าง มักมีต่อมเข็มแบนที่ซอกเส้นใบบนๆ เกือบทั้งสองด้าน หรือมีกลุ่ม ขนรูปดาวเล็กๆ กระจายบนเส้นใบด้านล่าง เส้นใบ 14-17 คู่ ไม่เชื่อมกันใกล้ขอบ ก้านใบยาวประมาณ 5 มม. กิ่งเป็นร่อง เล็กน้อย ดอก ยาวประมาณ 5 ซม. สีขาวถึงเหลืองอ่อน กลิ่น หอมอ่อน ออกเป็นช่อแตกแขนง ยาว 8-40 ซม. ที่ปลายกิ่ง ดอกเพศผู้และดอกเพศเมียอยู่ในช่อเดียวกัน แต่บานไม่พร้อมกัน แกนกลางช่อดอกและก้านดอกมีขนแน่น กลีบเลี้ยง 5 กลีบ เท่ากัน รูปสามเหลี่ยม ซ้อนกัน เชื่อมกันที่โคน กลีบดอก 5 กลีบ ยาว 1.5-6 มม. รูปช้อน ค่อนข้างเกลี้ยงด้านนอก มีขนคล้าย ขนแกะด้านในไม่มียางค้ เกสรเพศผู้ 8-10 อัน ยาว 2-7 มม. ล้อมรอบด้วยจานฐานดอกรูปวงแหวนมีขน รังไข่ 2 ช่อง มีขน และตุ่มเล็กน้อย ยอดเกสรเพศเมียเป็น 2 พู ผล ขนาด 1.2-2.5 ซม. สีน้ำตาลอมเหลือง ทรงกลม ไม่แตก เมล็ดใหญ่สีน้ำตาล เข้มเป็นมัน มีเยื่อหุ้มโปร่งแสง พบกระจายในป่าดิบที่ต่ำหรือป่า กึ่งผลัดใบ ปลูกกันมากเพื่อกินผล มี 2 สกุลย่อย ในภาคใต้

ssp. malesianus ใบกว้างได้ถึง 12 ซม. ยาวได้ถึง 30 ซม. ปลายเรียวแหลม โคนไม่เบี้ยวเส้นใบหลักเป็นแฉ่งด้านบน กลีบดอกเจริญมาก มีขนทั้งสองด้าน ผลมีหนามพู่ปกคลุมแน่น

ssp. Longan ใบกว้างได้ถึง 7 ซม. ยาวได้ถึง 19 ซม. ปลายแหลมหรือหู่ โคนเบี้ยว เกือบหรือเกือบเกลี้ยงด้านล่าง เส้นใบเป็นนูนหรือแบนด้านบน ดอกมีกลีบดอกกลรูป เกือบหรือเกือบเกลี้ยงด้านบนนอก มีขนแกะด้านในสองด้าน ผลมีตุ่ม เล็กน้อย

ข้อมูลอ้างอิง : ไกรศักดิ์ เนอร์, ไซมอน ไม้ป่าภาคใต้ เล่ม 3 (Mo-Z).-กรุงเทพฯ :
อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน), 2561. 880 หน้า
ภาพประกอบ : ศูนย์วิจัยและพัฒนาวนวัฒนกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ศูนย์วิจัยและพัฒนาวนวัฒนกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี
National Park Research and Innovation Development Center (Suratthani Province)

